

РЕШЕНИЕ

№ 226

гр. София, 13.01.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 27 състав,
в публично заседание на 13.10.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Цветанка Паунова

при участието на секретаря Цветанка Митакева и при участието на прокурора Милен Ютеров, като разгледа дело номер **14283** по описа за **2019** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203-207 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл. 1, ал. 2 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Делото е образувано по искова молба с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, подадена от Г. И. Ч., лично за себе си и като пълномощник на своя син Ю. И. Ч., срещу Агенция за социално подпомагане, с която се претендира присъждане на обезщетение солидарно в размер на 15 000 лева, изменено на 10 500 лв., съгласно допуснатото изменение на иска в съдебно заседание на 07.07.2020г., за претърпени неимуществени вреди, ведно със законната лихва върху сумата, считано от датата на предявяване на исковата молба до окончателното ѝ изплащане.

Твърденията са, че ищците са претърпели неимуществени вреди в резултат от издадени незаконосъобразни административни актове от директора на Дирекция „Социално подпомагане“ К. село, както следва: 1.) Заповед № ЗСПД/Д-С-КС/4417/31.07.2018г. на директора на ДСП „К. село“, отменена в частта, касаеща крайната дата на изплащане на дължимото обезщетение, с решение № 22-РД06-0153/03.09.2018г. на директора на РДСП С.-град, и в частта, касаеща началната дата на изплащане на дължимото обезщетение, с решение № 370/15.01.2019г. по адм. дело № 10151/2018 г. на Административен съд София-град; 2.) Заповед № ЗСПД/Д-С-КС/4417/08.05.2019г. на директора на ДСП „К. село“, отменена с решение № 22-РД06-0131/05.06.2019г. на директора на РДСП С.-град, в частта, касаеща крайна дата на отпускане на помощта; 3.) Заповед №

ЗСПД/Д-С-КС/4417/16.07.2019г. на директора на ДСП „К. село“, отменена с решение № 5603/30.09.2019г. по адм. дело № 9685/2019г. на Административен съд София-град, както и от действията на директора на Дирекция „Социално подпомагане“ К. село, касаещи крайната дата на изплащане на помощта, като от влизане в сила на решение № 370/15.01.2019г. по адм. дело № 10151/2018г. по описа на АССГ са налични четири произнасяния от страна на директора на ДСП „К. село“, касаещи решен със стабилен административен акт въпрос, а именно крайният срок на изплащане на помощта: на 28.03.2019г., на 08.05.2019г., на 11.06.2019г. и на 16.07.2019г.

Периодът, за който се претендира обезщетението, е 31.07.2018г.-31.10.2019г., като началната дата е датата на издаване на първата незаконосъобразна заповед, а крайната дата е датата, до която се е дължала социалната помощ. Според ищците неимуществените вреди се изразяват в психически тормоз, несигурност, обида, унижение и постоянно напрежение, причинени от издадените три незаконосъобразни заповеди на директора на ДСП „К. село“, срещу които е следвало непрекъснато да подават жалби до горестоящия административен орган или съда през целия период на изплащане на социалната помощ.

В съдебно заседание ищцата поддържа иска на заявените основания.

Ответникът - Агенция за социално подпомагане, чрез юрк. Л., моли за отхвърляне на претенцията. В отговор по чл. 131 от ГПК е аргументирано становище за неоснователност на иска.

Представителят на Софийска градска прокуратура дава заключение за основателност на иска.

Административен съд София-град, като прецени събраните по делото доказателства и доводите на страните, приема за установено следното:

Съгласно удостоверение за раждане № 7-238/02.04.2001г. Ю. И. Ч. е [дата на раждане] и негова майка е Г. И. Ч.. Съгласно ЕР на НЕЛК № 1188/11.07.2018г. детето Ю. Ч. е преосвидетелствано от органа на медицинската експертиза и са му определени 50% трайно намалена работоспособност със срок до 01.10.2019г.

Ищцата Г. Ч. е подала заявление в ДСП „К. село“ за отпускане на месечна помощ за отглеждане на дете с трайно увреждане по чл. 8д от Закона за семейни помощи за деца /ЗСПД/. По този повод е издадена Заповед № ЗСПД/Д-С-КС/4417/31.07.2018г. на директора на ДСП „К. село“, с която на Г. И. Ч. е отпусната месечна помощ за едно дете по чл. 8д, ал. 1, т. 1 от ЗСПД в размер на 350 лв. за периода от 01.07.2017 г. до 30.06.2018 г. и от 01.07.2018 г. до 30.06.2019г. Посочената заповед е обжалвана пред директора на РДСП С.-град, който с решение № 22-РД06-0153/03.09.2018г. е отменил заповедта, в частта крайна дата на отпускане на помощта. В изпълнение на горното решение директорът на ДСП „К. село“ е издал заповед № 4417/07.09.2018г., с която е изменил заповед № ЗСПД/Д-С-КС/4417/31.07.2018г., като на Г. И. Ч. е отпусната месечна помощ за едно дете Ю. И. Ч. на основание чл. 8д, ал. 1 от ЗСПД в размер на 350 лева за период от 01.07.2017г. до 31.10.2019г.

С решение № 370/15.01.2019г. по адм. дело № 10151/2018г. по описа на АССГ, влязло в сила на 11.03.2019г., съдът е отменил Заповед № ЗСПД/Д-С-КС/4417/31.07.2018г. на директора на ДСП „К. село“, потвърдена с Решение № РД 22-06-0153/03.09.2018г. на директора на РДСП С.-град, и е върнал делото като преписка на ДСП „К. село“ за ново произнасяне относно началния момент на отпускане на поисканата семейна помощ, съобразно указанията по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на решението.

На основание влязло в сила решение № 370/15.01.2019г. по адм. дело № 10151/2018г. по описа на АССГ е издадена Заповед № ЗСПД/Д-С-КС/4417/28.03.2019г. на директора на ДСП „К. село“, с която е отменена Заповед № ЗСПД/Д-С-КС/4417/31.07.2018г. на директора на ДСП „К. село“, в частта начална дата на отпускане на помощта, като на Г. И. Ч. е отпусната месечна помощ по чл. 8д от ЗСПД за дете Ю. И. Ч., както следва: в размер на 240 лева от 01.12.2016г. до 31.12.2016г.; в размер на 350 лева от 01.07.2017г. до 30.06.2019г. - общо 2340 лева, като крайният срок за изплащане на помощта не е променен - 31.10.2019г.

Със Заповед № ЗСПД/Д-С-КС/4417/08.05.2019г. на директора на ДСП „К. село“ е изменена месечната помощ по чл. 8д, ал. 1 от ЗСПД на Г. И. Ч. в размер на 350 лева за срок от 01.04.2019г. до 30.06.2019г.

Заповедта е отменена с Решение № 22-РД06-0131/05.06.2019г. на директора на РДСП С.-град, в частта крайна дата на отпускане на помощта. Административният орган се е позовал на разпоредбата на чл. 8д, ал. 7 от ЗСПД, според която месечната помощ по чл. 8д, ал. 1 от ЗСПД се отпуска до срока, определен в експертното решение на ТЕЛК/НЕЛК и е върнал преписката за произнасяне с нов административен акт относно определяне на крайния срок за отпускане на месечната помощ по чл. 8д, ал. 1 от ЗСПД.

В изпълнение на горното решение директорът на ДСП „К. село“ е издал Заповед № ЗСПД/Д-С-КС/4417/11.06.2019г., с която е отменил своя Заповед № ЗСПД/Д-С-КС/4417/08.05.2019г., в частта крайна дата на отпускане на помощта, а именно – 31.10.2019г.

Със заповед № ЗСПД/Д-С-КС/4417/16.07.2019г. на директора на ДСП „К. село“, на основание чл. 8д от ЗСПД и чл. 6 от ППЗСПД е прекратена месечната помощ по чл. 8д, ал. 1 от ЗСПД на Г. И. Ч., считано от 01.07.2019г. Посочената заповед е обжалвана пред директора на РДСП С.-град, който с Решение № 22-РД06-0176/08.08.2018г. е отхвърлил жалбата на Г. И. Ч. и е потвърдил Заповед № ЗСПД/Д-С-КС/4417/16.07.2019г. Административният орган се е позовал на служебна информация от интегрираната информационна система, че Ю. Ч. е ученик в 12 клас за учебната 2018/2019г., завършил е средното си образование през месец юни 2019г., поради което месечната помощ по чл. 8д от ЗСПД следва да бъде прекратена, считано от 01.07.2019г., на основание чл. 24б, ал. 2, т. 1 от ППЗСПД.

С Решение № 5603/30.09.2019г. по адм. д. № 9685/2019г. по описа на АССГ е отменена Заповед № ЗСПД/Д-С-КС/4417/16.07.2019г. на директора на ДСП „К. село“, потвърдена с Решение № 22-РД06-0176/08.08.2018г. на директора на РДСП С.-град.

По делото са събрани гласни доказателства за състоянието на ищеца Ю. Ч., като съдът кредитира изцяло показанията на свидетеля Б. Г. С.. Свидетелката заявява, че се познава с ищцата Г. Ч., защото са от един град и са израснали заедно. Като учител е посещавала детето два пъти вкъщи, за да му носи тестове и учебни материали. През пролетта на 2019г. Ю. получил някакви усложнения, пристъпи и не могла да го види. Във връзка с проблемите с ДСП К. село свидетелката сочи, че на ищеца му е било обидно, даже го било срам да говори за това.

При горните фактически установявания, съдът формира следните изводи:

Съгласно чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. Разпоредбата урежда фактическия състав, при

осъществяването на който възниква правото на обезщетение за вреди, включващ следните елементи: незаконен акт, действие и/или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата при или по повод изпълнение на административна дейност; вреда; причинна връзка между вредата и акта, действието и/или бездействието. При липсата на който и да е от тези елементи, отговорността по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ не може да бъде реализирана.

В конкретния случай, съобразно направените уточнения в допълнителна молба, вредите се претендират от незаконосъобразни административни актове, издадени от директора на Дирекция „Социално подпомагане“ К. село - Заповед № ЗСПД/Д-С-КС/4417/31.07.2018г.; Заповед № ЗСПД/Д-С-КС/4417/08.05.2019г. и Заповед № ЗСПД/Д-С-КС/4417/16.07.2019г. на директора на ДСП „К. село“, както и от действията на директора на Дирекция „Социално подпомагане“ К. село, изразяващи се в четири произнасяния, касаещи решен със стабилен административен акт въпрос, а именно крайният срок на изплащане на помощта, с които действия органът е нарушил задължението си по чл. 6 ал. 1 от АПК да упражнява правомощията си по разумен начин, добросъвестно и справедливо.

При така направените уточнения съдът приема, че претендираните вреди са настъпили от незаконосъобразни административни актове. Действията, на които се позовават ищците, а именно произнасянията на директора на ДСП К. село по въпроса за крайната дата, до която следва да се изплаща помощта, по същество представляват волеизявления, обективирани в административни актове, насочени към пораждаване, изменение или прекратяване на права и задължения. В случая не се касае за фактически действия, а за юридически действия – волеизявления.

Предвид изложеното, съдът приема, че в случая е налице първата предпоставка за ангажиране на отговорността по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ – отменени /изцяло или частично/ административни актове - Заповед № ЗСПД/Д-С-КС/4417/31.07.2018г.; Заповед № ЗСПД/Д-С-КС/4417/08.05.2019г. и Заповед № ЗСПД/Д-С-КС/4417/16.07.2019г. на директора на ДСП „К. село“

Съгласно чл. 8д от Закона за семейни помощи за деца /ЗСПД/ месечни помощи за отглеждане на дете с трайно увреждане до 18-годишна възраст и до завършване на средното образование, но не по-късно от 20-годишна възраст, се предоставят на родители /осиновители/, когато отглеждат деца с трайни увреждания, независимо от доходите на семейството, при условие че детето живее постоянно в страната и не е настанено за отглеждане извън семейството. По дефиницията на § 1, т. 6 от ДР на Закона за семейни помощи за деца "дете с трайно увреждане" е дете/лице до 20-годишна възраст с определени 50 и над 50 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност.

Ищците претендират да им бъде заплатена солидарно сумата от 10 500 лв., представляваща обезщетение за причинените им неимуществени вреди от незаконосъобразно издадените административни актове.

Съдът намира, че не е налице основание за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди на Ю. Ч.. Както беше посочено, месечните помощи за отглеждане на дете с трайно увреждане до 18-годишна възраст и до завършване на средното образование, но не по-късно от 20-годишна възраст, се предоставят на родителите (осиновителите), когато отглеждат деца с трайни увреждания. Адресат на заповедите по чл. 8д, ал. 1 от ЗСПД са родителите/осиновителите. В подкрепа на този извод са и процесните Заповед № ЗСПД/Д-С-КС/4417/31.07.2018г.; Заповед №

ЗСПД/Д-С-КС/4417/08.05.2019г. и Заповед № ЗСПД/Д-С-КС/4417/16.07.2019г. на директора на ДСП „К. село“, с които помощта е отпусната на майката Г. Ч..

В случая не може да се приеме, че съществува пряка причинно-следствена връзка между издадените заповеди и претърпените от ищеца неимуществени вреди. По реда на специалния закон правото на иск срещу държавата за всички понесени лично неимуществени и имуществени вреди, вследствие незаконосъобразната административна дейност, принадлежи на увреденото от незаконосъобразния акт, действие или бездействие лице.

В случая ищецът Ю. Ч. претендира да бъде обезщетен за понесените от него самия обиди, унижения и тормоз във връзка с незаконосъобразните актове на директора на ДСП К. село. Съгласно чл. 4, ал. 1 от специалния закон ЗОДОВ: „Държавата и общините дължат обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали са причинени виновно от длъжностното лице.“ Затова лицето, което претендира обезщетение, трябва да докаже, че вредата е настъпила за него лично и в пряка връзка с незаконосъобразен акт, действие/бездействие на ответника или негови длъжностни лица при осъществяване на административната дейност. Ю. Ч. обаче не е страна във възникналото между неговата майка Г. Ч. и Дирекция „Социално подпомагане“ К. село правоотношение. На него ДСП К. село не дължи произнасяне, нито финансово подпомагане. Именно родителите, които осигуряват средствата, необходими за отглеждането на техните деца, търпят пряко и непосредствено, както имуществени вреди от незаконосъобразни актове по чл. 8д от ЗСПД, тъй като пропускат да получат сигурна полза, предназначена да ги подпомогне финансово, така и неимуществени вреди, засягащи душевната им сфера.

Като син на ищцата Г. Ч. ищецът безспорно е понесъл неимуществени вреди, описани в исковата молба, но тези негови преживявания не са в една причинно следствена верига с незаконосъобразните актове на административния орган, доколкото последните засягат пряко само заявителя Г. Ч.. Не е налице пряка и непосредствена причинна връзка, която е един от елементите на чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ, но при отсъствието на който искът на Ю. Ч. се явява неоснователен.

Съдът намира, че искът на Г. Ч. е частично основателен.

Съдът намира, че в случая безусловно са налице претърпени от ищцата неимуществени вреди и тези вреди са доказани от допуснатия до разпит свидетел, писмените доказателства, вкл. жалба вх. № 94Г-00-0099/24.07.2019г. до министъра на труда и социалната политика и до директора на Агенция „Социално подпомагане“. Не се нуждаят от доказване болките и страданията (душевни и физически), напрежението, обидата, разочарованието, унижението и др., които една майка е преживяла, за да осигури допълнителна финансова помощ за издръжка на детето си. Всъщност целият абсурд се свежда до това, че в продължение на 15 месеца е бил висящ въпросът за какъв период следва да бъде отпусната месечната помощ по чл. 8д, ал. 1 от ЗСПД. Директорът на ДСП К. село е издал поредица от незаконосъобразни актове, без да спазва указанията на съда и на горестоящия административен орган по тълкуването и прилагането на закона във връзка с отменени предходни негови актове. Тази ситуация определено е поставила в несигурност ищцата, причинила ѝ е психически тормоз и унижение, принудила я е да подава ежемесечни жалби до горестоящия орган и съда, т.е. поставила я е в положение непрекъснато да търси защита на признати от закона ѝ права, което неминуемо се е отразило на душевното ѝ

състояние.

С оглед на изложеното, съдът намира, че се доказва и последния елемент от отговорността по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, а именно наличието на пряка и непосредствена причинно-следствена връзка между незаконосъобразните актове и претърпените неимуществени вреди.

Неимуществените вреди не засягат имуществената сфера на увредения, а накърняват негови чисто лични или морални интереси. Особеният им личен характер е предизвикал особен начин на поправянето им, като с чл. 52 от Закона за задълженията и договорите е предвидено изрично, че се определя обезщетение по справедливост, тъй като всъщност болките и страданията, неудобствата и др. не се поправят. Понятието "справедливост" не е абстрактно понятие, а е свързано с преценка на редица конкретни, обективно съществуващи обстоятелства, имащи значение за правилното определяне на размера на обезщетението. Съдът, като отчита причинените на ищцата неимуществени вреди, описани по-горе, по вид, степен и интензитет, намира, че по справедливост ѝ се дължи обезщетение в размер на 7 000 лв. ведно със законната лихва, считано от 27.12.2019г. до окончателното ѝ изплащане. Искът се явява основателен за посочената сума и следва да бъде отхвърлен за разликата до пълния претендиран размер.

Воден от горното, Административен съд София-град, Второ отделение, 27-ми състав,

РЕШИ:

ОСЪЖДА Агенция за социално подпомагане да заплати на Г. И. Ч., ЕГН [ЕГН], сумата от 7 000 /седем хиляди/ лева, представляваща обезщетение за претърпени от ищцата неимуществени вреди в резултат на незаконосъобразни административни актове - Заповед № ЗСПД/Д-С-КС/4417/31.07.2018г.; Заповед № ЗСПД/Д-С-КС/4417/08.05.2019г. и Заповед № ЗСПД/Д-С-КС/4417/16.07.2019г., издадени от директора на Дирекция „Социално подпомагане“ К. село, ведно със законната лихва върху сумата, считано от 27.12.2019г. до окончателното ѝ изплащане. ОТХВЪРЛЯ иска на Г. И. Ч. срещу Агенция за социално подпомагане за присъждане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди над уважения размер от 7 000 /седем хиляди/ лева до пълния предявен размер от 10 500 /десет хиляди и петстотин/ лева, ведно със законната лихва върху сумата, считано от 27.12.2019г. до окончателното ѝ изплащане.

ОТХВЪРЛЯ изцяло иска на Ю. И. Ч., ЕГН [ЕГН], срещу Агенция за социално подпомагане за присъждане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди в размер на 10 500 /десет хиляди и петстотин/ лева и претендираната законна лихва върху сумата, считано от 27.12.2019г. до окончателното ѝ изплащане.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ: